

1.2. SOSYAL YAPI

1.2.1. Demografi

1.2.1.1 Nüfus

Eskipazar toplam nüfusu 1935 yılından 1985 yılına kadar % 43 artış gösterirken 1990 yılından sonra nüfus artış hızının negatif değerlere döndüğü, 2000 yılından itibaren de 1935 yılı nüfusunun bile altına düştüğü görülmektedir.

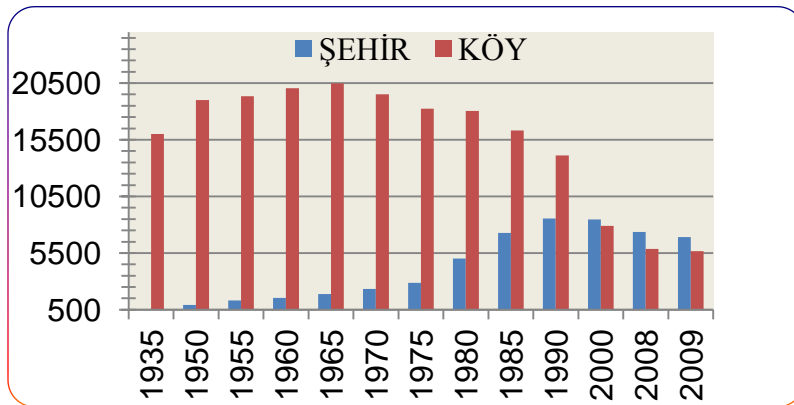
Tablo 1.4 Eskipazar Uzun Yıllar Nüfus Dağılımı

YILLAR	ŞEHİR	NÜFUS ARTIŞ HIZI %	KÖY	NÜFUS ARTIŞ HIZI %	TOPLAM	ŞEHİR %	KÖY %
1935	507	0	16.002	0	16.509	3	97
1950	911	79	19.009	18	19.920	5	95
1955	1.304	43	19.336	01	20.640	6	94
1960	1.539	18	20.044	03	21.583	7	93
1965	1.887	22	20.465	02	22.352	8	92
1970	2.326	23	19.514	-04	21.840	11	89
1975	2.865	23	18.245	-06	21.110	14	86
1980	5.007	74	18.056	-01	23.063	22	78
1985	7.280	45	16.332	-09	23.612	31	69
1990	8.560	17	14.126	-13	22.686	38	62
2000	8.457	-01	7.908	-44	16.365	52	48
2008	7.357	-13	5.860	-25	13.217	56	44
2009	6.916	-06	5.667	-03	12.583	55	45
2010	6.966	+0,7	5.590	-1,4	12.556	56	44
2011	7.044	+1	5.483	-2	12.527	56	44

Kaynak:(TUİK, 201)

Eskipazar'ın 1990 yılında 8.560 olan şehir nüfusu 2009 yılında 6.916'ya, 14.216 olan köy nüfusu 5.667'ye, 22.686 olan şehir ve köy toplam nüfusu 2009 yılına gelindiğinde 12.583'e 2011 yılı toplam nüfusumuz ise 12,527'e gerilemiştir.

Grafik 1.1 Eskipazar Köy/Şehir Nüfus Değişimi

Buna göre, Eskipazar'da göç hareketinin 1990 yılından sonra hız kazandığı, 1990-2009 yılları arasında nüfus artış hızının şehirde % -19, köyde % -44, olduğu görülmektedir.

1990-2009 döneminde Eskipazar nüfus hareketinde anlamlı değişimin “ köylerin boşalması “ şeklinde yaşandığını söylenebilir.

Aynı dönemde ülke genelinde de göç yaşandığı, yaşanan bu göç olgusunun temel nedeninin makro ekonomi politikalarında yaşanan değişim olduğu söylenebilir. Ancak Eskipazar’da göçün şehir merkezine göre köylerde daha hızlı yaşanmasının temel nedenini, *kuru tarım koşullarında neredeyse sadece tahıl üretimi ekseninde sürdürülen tarımsal üretim biçiminin düşük verim ve düşük gelir getirisi nedeni ile göç hızında çarpan etkisi yaratması olarak ifade etmek mümkündür.*

Tablo 1.5 Karabük İli /İlçeleri Yıllık Nüfus Artış Hızı (%)

	Yıllık nüfus artış hızı(‰)		
	Toplam	İl ve ilçe merkezleri	Belde ve köyler
Karabük	10,7	25,3	-36,0
Eflani	-51,8	-53,8	-51,2
Eskipazar	-33,4	-25,0	-43,7
Merkez	17,4	18,8	2,2
Ovacık	-88,3	0,0	-112,4
Safranbolu	45,5	67,2	-26,2
Yenice	-31,4	-11,4	-46,0

Kaynak: TÜİK,2009

Karabük İli Kent-Kır Nüfusu ve Yıllık Nüfus artış hızı incelendiğinde, Karabük Merkez ve Safranbolu dışında **Karabük İline ait tüm yerleşim birimlerinin nüfus artış hızları negatif seyretmektedir.**

Tablo 1.6 Karabük İli/İlçeleri Kent -Kır Nüfusu(2009)

İl/İlçeler	Kent	Kır	Toplam
Karabük	167.550	51.014	218.564
Merkez	108.167	10.546	118.713
Safranbolu	39.669	11.419	51.088
Yenice	9.772	13.237	23.009
Eskipazar	6.916	5.667	12.583
Eflani	2.243	7.430	9.673
Ovacık	783	2.715	3.498

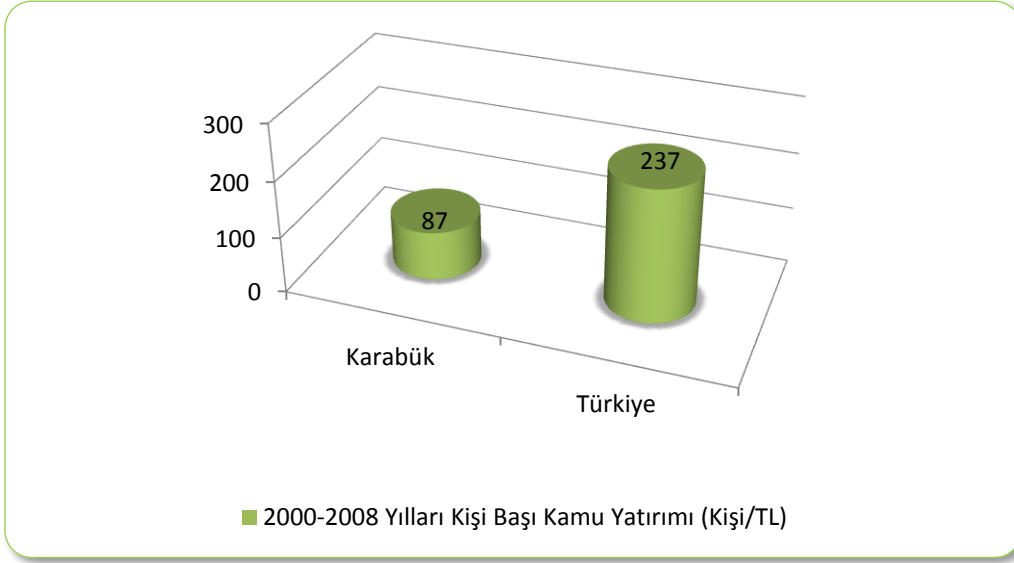
Kaynak: TUIK,2009

Eskipazar İlçesi, Karabük İli içinde tahıl ekim alanlarının %36 sına sahip olmasına rağmen **Tarımsal üretimin gerçekleştiği Eskipazar İlçesi Kırsal Alan Nüfusu, Karabük İli toplam Kır Nüfusunun % 11’i kadardır.** Halen Kırsal Alan Nüfus Artış Hızı negatif seyretmektedir.

TR81 Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı 2010-2013 Zonguldak-Bartın-Karabük illerini kapsayan Bölge Planında belirtilen DPT verilerine göre 2000-2008 yılları arasında Ülke genelinde Kişi Başına düşen Kamu Yatırımı 237 TL, Zonguldak’ta 147 TL iken Karabük’te 87 TL ile oldukça düşük bir orana sahiptir.

Bu veriler Karabük’de daha çok kamu yatırımına ihtiyaç duyulduğunu ifade etmektedir. Eskipazar sulama projesinin de bu açıdan önem arz ettiği düşünülmektedir.

Grafik 1.2 Karabük İli ve Türkiye Kişi Başı Kamu Yatırımı (2000-2008)

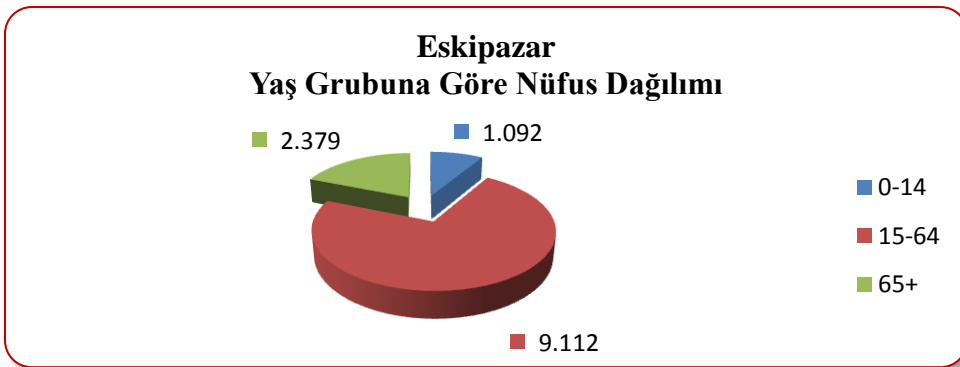

1.2.1.2 İş Gücü

TUİK 2009 yılı verilerine göre 12.583 kişi olan Eskipazar nüfusunun yaş grubuna göre dağılımı incelendiğinde, 0-14 yaş grubu 1.092 kişi, 15-64 yaş grubu 9.112 kişi, 65+ yaş grubunun da 2.379 kişi olduğu görülmektedir.

Eskipazar nüfusunun %72'si 15-64 yaş grubunda ve aktif iş gücü durumundadır.

Grafik 1.3 Eskipazar Yaş Grubuna Göre Nüfus Dağılımı

Kaynak: TUİK,2009 verilerinden derlenmiştir.

1.2.1.3 Kentleşme

Eskipazar Hadriopolis adı ile M.Ö 323 yıllarında yerleşim yeri olarak seçilmiş,tarihin çeşitli dönemlerinde farklı uygarlıklara ev sahipliği yapmıştır.Cumhuriyetin başında 2 han,birkaç dükkan ve üç evden oluşan bir yerleşim yeridir.Cumhuriyetle birlikte bucak olmuş ve

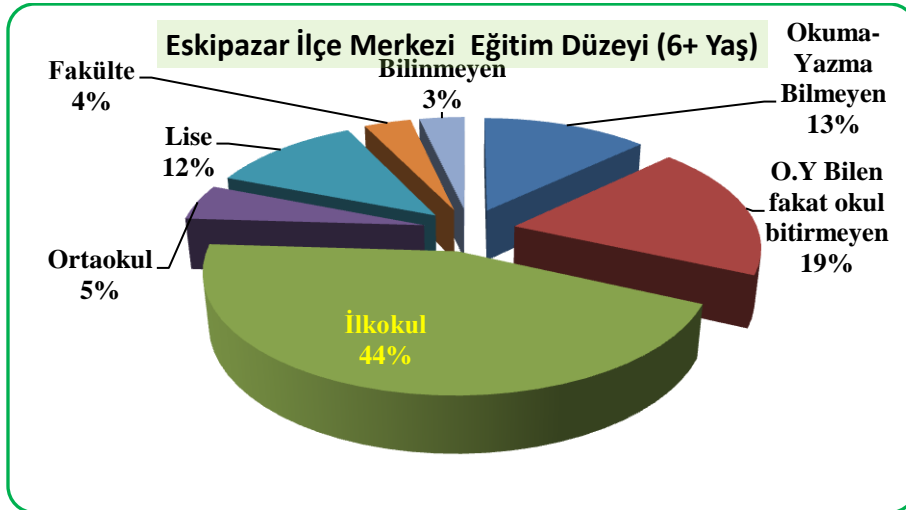
Eskipazar adını almıştır.1945 yılında Çankırı iline bağlı İlçe statüsüne kavuşmuş,1946 yılında da belediye teşkilatı kurulmuştur. Eskipazar,1995 yılında Karabük iline bağlanmıştır. Eskipazar yerleşim birimleri 7 mahalle ve 49 köy den oluşmaktadır.

Şehir merkezi yerleşim alanı, çanak benzeri doğal yapısı nedeni ile kentsel gelişmeye müsait değildir. Artan yeni konut talebine cevap verecek yeni konut üretimi 2009 yılından itibaren TOKİ ve Müteahhitlik hizmetleri ile gelişmeye başladığı gözlenmektedir. Ancak ortaya çıkan yeni konut üretiminin 1.sınıf tarım arazilerine yöneldiği üzüntü verici bir gelişme olarak ortaya çıkmaktadır.

Konut yapımının 1.sınıf arazilere yönelmesinin temel nedeni; şehrin yeni açılım arterinin belirlenmemiş olmasının yanı sıra, kuru tarım koşullarında yaşanan düşük gelir nedeniyle tarım arazilerinin asıl önemini kaybetmiş olmasıdır.

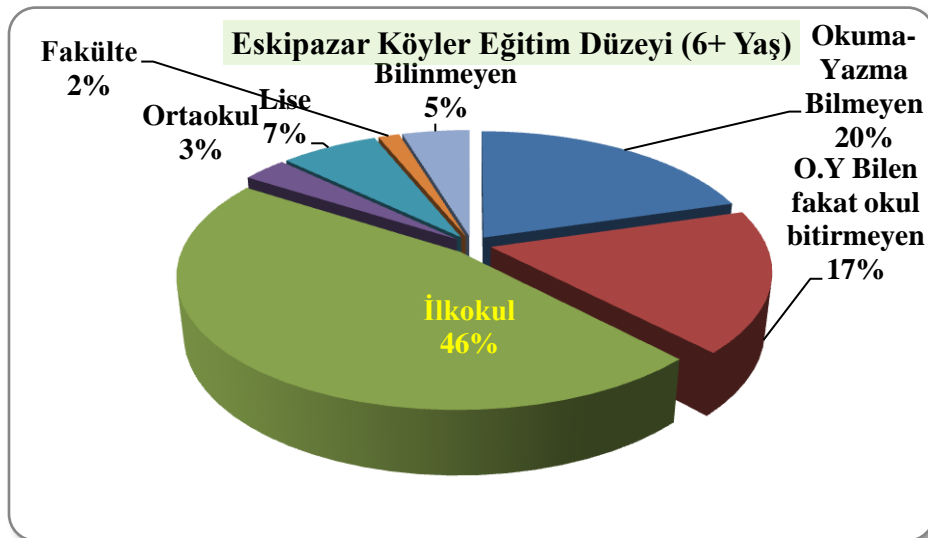
1.2.2 Eğitim

Grafik 1.4 Eskipazar İlçe Merkezi Eğitim Düzeyi (2009)

Kaynak:TUİK,2009

Grafik 1.5 Eskipazar Köyler Eğitim Düzeyi (2009)

Kaynak:TUİK,2009

Tablo 1.7 Eskipazar İlk ve Orta Öğretim Eğitim Kurumları

	OKUL ADI	DERSLİK SAYISI	ÖĞRETMEN SAYISI	ÖĞRENCİ SAYISI	TAŞIMALI KÖY/ÖĞRENCİ SAYISI
LİSE	Çok Programlı Lise	25	28	340	0
	Seyhan Cengiz Turhan Anadolu Lisesi	16	12	174	0
İLK ÖĞRETİM	60.yıl Nafiz KAYALI	16	39	738	0
	Şehit Cafer Demirhan	9	12	215	12 köy/118 öğrenci
	Şehit İsa EKEN	10	12	176	0
	Hanköy-Yörükler-Üçevler	9	12	110	9 köy/77 öğrenci
	Gazi	9	11	132	9köy/106 öğrenci
	AnaOkulu	4	3	54	
	TOPLAM		98	129	1939

Kaynak: (Eskipazar Kaymakamlık 2009 Verileri)

Karabük Üniversitesine bağlı Eskipazar Meslek Yüksek Okulu 2010 Ekim ayında açılarak 60 öğrenci ile Eğitim ve Öğretimine başlamış bulunmaktadır.

Önümüzdeki yıldan itibaren Eskipazar Meslek Yüksek Okulu'na yerleşecek öğrenci sayısının artması beklenmektedir.

1.2.3 Sağlık

Tablo 1.8 Eskipazar Sağlık Kurumları

SAĞLIK MERKEZİ ADI	DOKTOR SAYISI	YARDIMCI PERSONEL
Eskipazar Devlet Hastanesi	9	37
Toplum Sağlığı ve Aile Sağlığı Merkezi	4	11
İsmetpaşa Sağlık Ocağı ve A Tipi 112 Nolu Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu	-	15
Hanköy-Üçevler Sağlık Evi	-	1 Ebe
Köyceğiz Sağlık Evi		Faal değil

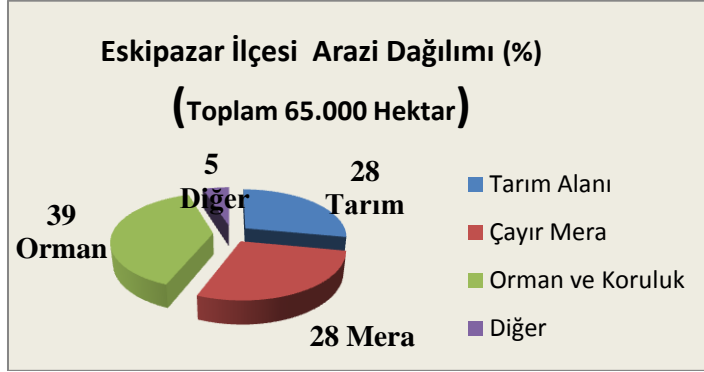
Kaynak,Veri Yılı: Eskipazar Kaymakamlık, 2009

1.3. TARIMSAL YAPI

1.3.1 Eskipazar İlçesi Arazi Genel Dağılımı

Eskipazar 65.000 Hektar alana sahip olup, Tarım alanı %28, Mera alanı % 28, Ormanlık alan %39 paya sahiptir.

Grafik 1.6 Eskipazar İlçesi Arazi Genel Dağılımı

Kaynak,Veri Yılı : Eskipazar Kaymakamlık, 2009

1.3.2 Eskipazar İlçesi Kullanılan Tarımsal Arazi Mülkiyet ve Arazi Dağılım Durumu

Tablo 1.9 Kullanılan Tarımsal Arazi Mülkiyet ve Dağılım Durumu

KÖY ADI	TARIMSAL ARAZİ VARLIĞI			MÜLKİYET DURUMU		A.DAĞILIMI	
	SULU TARIM ARAZİSİ(M2)	KURU TARIM ARAZİSİ(M2)	TOPLAM TARIM ARAZİSİ(M2)	İŞLETME SAYISI	ARAZİ SAYISI	İŞLETMEYE DÜŞEN ARAZİ SAYISI	İŞLETMEYE DÜŞEN ARAZİ MİKTARI(Da)
ESKİPAZAR GENELİ							
DERE Havzası (24 Köy)	3.172.298	14.777.491	17.950.329	667	4.582	6,8	26
SIRT Havzası (25Köy)	813.587	67.980.188	68.793.775	977	11.845	12,1	70
GENEL TOPLAM (49Köy)	3.985.885	82.757.679	86.744.104	1.644	16.427	10,0	52

Kaynak,Veri Yılı: Karabük İl Tarım Müdürlüğü verilerinden derlenmiştir, 2008

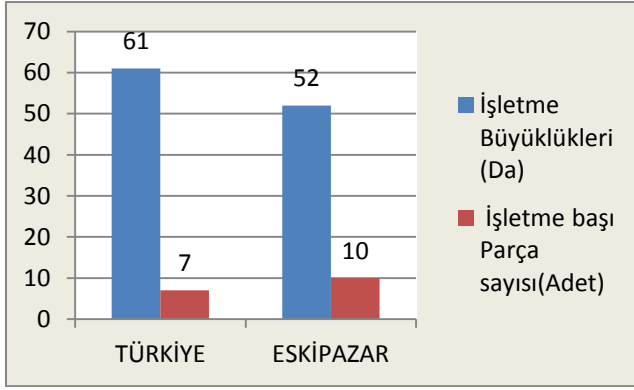
Eskipazar'da İlçe Merkezi ve 49 köyde Toplam 18.871 Ha tarımsal arazinin 8.674 Ha kısmında tarımsal faaliyet sürdürülmekte olup sulama imkanı ile birlikte işlenmeyen tarım alanlarında da üretime geçileceği düşünülmektedir.

2000 yılı Tarım Bakanlığı verilerine göre Türkiye ortalama işletme büyüklüğü 61 Dekar ve Ortalama İşletme başı arazi sayısı 7 dir.

Eskipazar tarım işletme büyüklüğü 52 dekar ve işletme başına düşen parça sayısı 10 dur.

Bu veriler Eskipazar'ın Türkiye ortalamasına göre daha küçük ve parçalı işletme yapısını sahip olduğunu göstermektedir. Bu haliyle Türkiye geneli gibi Eskipazar'da da **Arazi Toplulaştırması hizmeti önem arz etmektedir.**

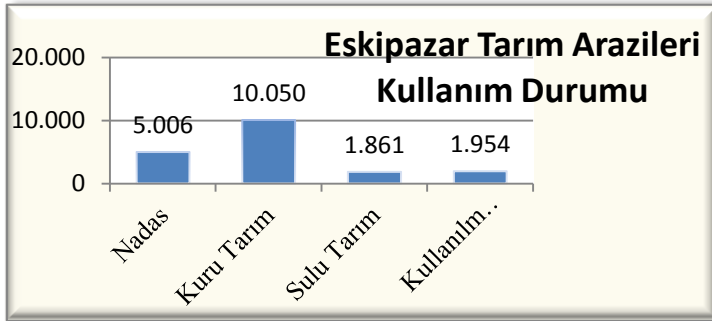
Grafik 1.7 Eskipazar İşletme Büyüklüğü ve İşletme Başı Parça sayısı

1.3.3 Eskipazar T.Arazileri Kullanım Durumu

Eskipazar'da Tarım arazilerinin %40 'a yakını nadas yada diğer nedenlerle kullanılmamaktadır.

Grafik 1.8 Eskipazar T.Arazileri Kullanım Durumu

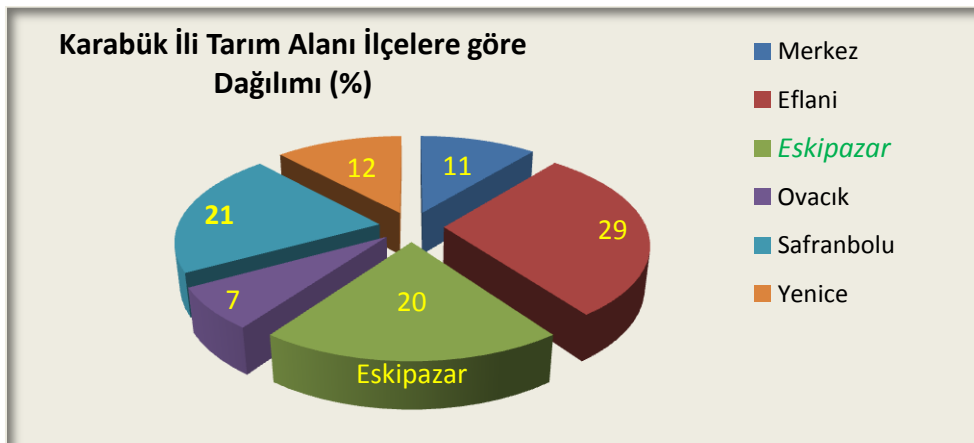
Kaynak,Veri Yılı: Eskipazar Kaymakamlık, 2009

1.3.4 Eskipazar Tarımsal varlıklarının Karabük İli İçindeki Önemi

1.3.4.1 Tarım Alanları

Eskipazar İlçesi 93.000 Ha olan Karabük İli Toplam Tarım Alanlarının %20'si ne sahiptir.

Grafik 1.9 Karabük İli Tarım Alanlarının İlçelere Göre Dağılımı

Kaynak,Veri Yılı: Karabük İl Tarım Müdürlüğü,2008

1.3.4.2 Arazi Kullanımı

Tablo 1.10 İlçelere Göre Karabük İli Arazi Kullanımı

Tarımsal Araziler (Ha)	Merkez	Eflani	Eskipazar	Ovacık	Safranbolu	Yenice	Toplam	%'s i
Hububat Alanı	2.768,0	5.007,0	8.550,0	1.500,0	4.582,0	771,8	23.178,0	24,9
Nadas Alanı	3.400	5.300,0	5.500,0	2.400,0	4.550,0	2500,0	23.550,0	25,4
Sebze Alanı	184,0	21,0	422,0	179,5	304,3	283,8	1.349,9	1,5
Meyve Alanı	50,5	8,2	42,4	26,0	165,8	42,2	335,1	0,4
Bağ Alanı	57,1	-	3,0	2,6	79,4	4,3	146,4	0,2
Baklagil Alanı	40,0	11,5	41,0	46,2	12,7	4,0	155,4	0,2
Yem Bitkiler Alanı	234,0	2.452,5	2.105,0	1.501,0	712,5	105,5	7.200,5	7,7
E.Yapılamayan Kıraç Alan	3.684,0	14.031,8	2.206,6	1.104,8	9.444,3	6.487,5	36.958,9	39,7
Toplam Tarım Arazisi	10.418,0	26.922,0	18.870,0	6.760,0	19.851,0	10.199,0	93.020,0	100

Kaynak,Veri Yılı: Karabük İl Tarım Müdürlüğü,2008

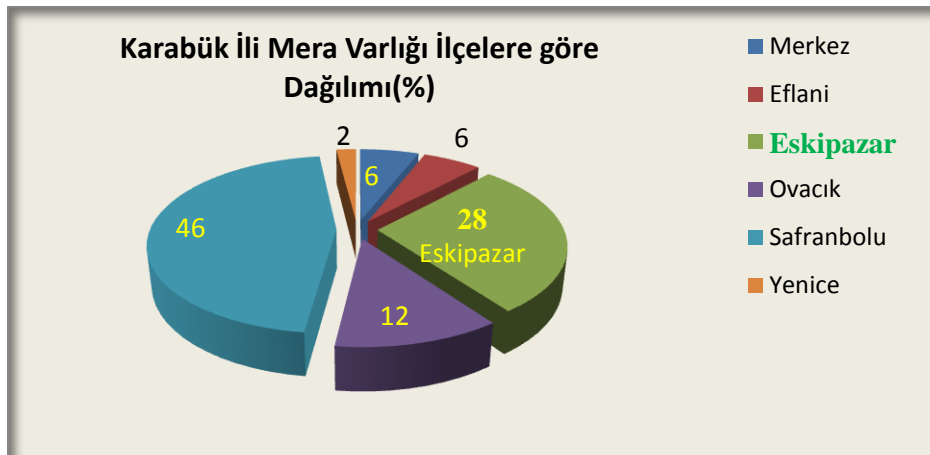
İlçelere göre Karabük İli Arazi Kullanımı incelendiğinde en çok tarımsal faaliyetin yürütüldüğü ilçenin Eskipazar olduğu görülmektedir.

Eskipazar, Tahıl ve Sebze üretim alanında 1. Sırada, Yem bitkisi üretim alanında da 2.sırada yer almaktadır.

1.3.4.3 Mera Alanları

Eskipazar İlçesi 17.500 Ha olan Karabük İli Toplam Çayır ve Meralarının %28'i ne sahiptir.

Grafik 1.10 Karabük İli Mera Varlığı İlçelere Göre Dağılımı

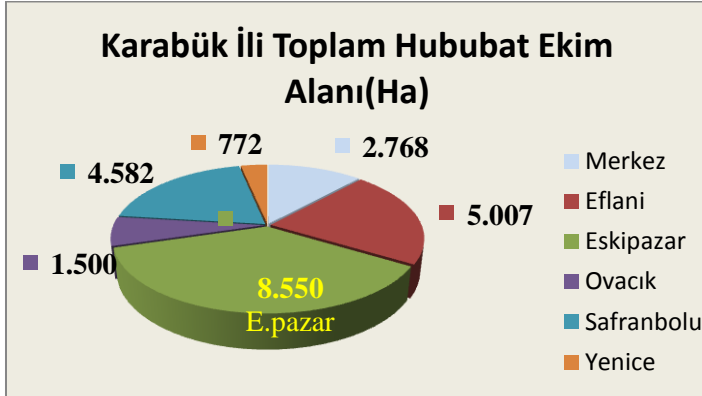
Kaynak,Veri Yılı: Karabük İl Tarım Müdürlüğü,2008

1.3.4.4 Hububat Ekim Alanları

Eskipazar, 8.550 Ha hububat ekiliş ile; Karabük Toplam 23.178 Ha Hububat Ekim Alanı içinde %36 paya sahiptir.

Grafik 1.11 Karabük İli Hububat Ekiliş İlçelere Göre Dağılımı

Kaynak, Veri Yılı: Karabük İl Tarım Müdürlüğü, 2008

1.3.4.5 Arazi Sınıfları

Eskipazar İlçesi Karabük İli Toplam I.Sınıf Arazilerinin %28'i ne, II.Sınıf Tarım Arazilerinin %24'ü ne, III.Sınıf Tarım Arazilerinin % 37'si ne, IV.Sınıf Tarım Arazilerinin % 16' sı na sahiptir.

Tablo 1.11 2008 Yılı Karabük İli İlçelere Göre Arazi Sınıfları Dağılımı(Ha)

Arazi Sınıfları	İLÇELER												TOPLAM
	Eflani	%	E.pzar	%	Merkez	%	Ovacık	%	Safranb	%	Yenic	%	
I	3.739	35	3.093	28	1.045	10	592	5	1.591	15	742	7	10.802
II	4.616	43	2.587	24	950	9	931	9	1.525	14	80	1	10.689
III	7.784	26	10.983	37	3.018	10	611	2	6.084	20	1.587	5	30.067
IV	17.466	33	8.622	16	8.091	15	2.056	4	15.037	28	1.713	3	53.003
V		0		0		0		0		0		0	0
VI	23.486	37	4.923	8	6.900	11	7.244	11	15.713	25	5.587	9	63.853
VII	5.712	2	39.965	17	55.911	24	28.135	12	31.538	14	70.622	30	231.883
VIII		0	446	7	1.994	30	1.194	18	2.436	37	505	8	6.575
Su.Yüzeyi	69							0		0		0	69
TOPLAM	62.872	15	70.619	17	77.909	19	40.763	10	73.924	18	80.854	20	406.941

Kaynak, Veri Yılı: Karabük İl Tarım Müdürlüğü, 2008

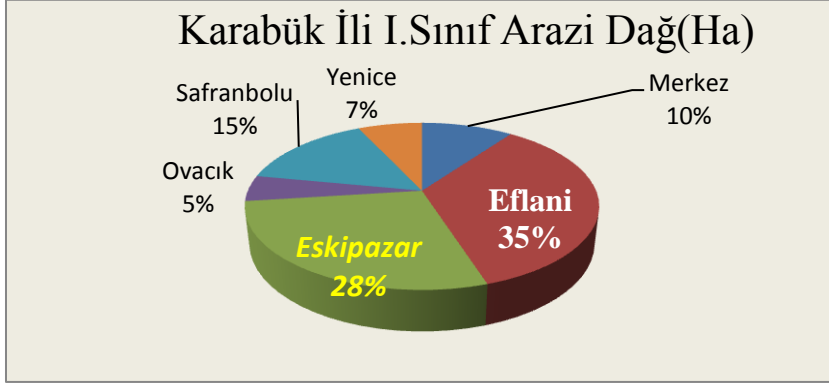
Tarımsal önemi yüksek olan I-III Sınıf arazilerde Eskipazar ilçesi %32 pay ile 1.sırada yer almaktadır.

Eskipazar, Eflani ve Safranbolu ilçeleri de toplam I-IV Sınıf arazilerin %80'i ne sahiptir. Karabük'de tarımsal potansiyeli bu 3 ilçenin oluşturduğu düşünülmektedir.

1.3.4.5.1 I.Sınıf Tarım Arazileri

Eskipazar, 10.802 Ha olan Karabük Toplam *I.Sınıf Tarım Alanlarının* %28'si ne sahiptir

Grafik 1.12 Karabük İli İlçelere Göre I.Sınıf Arazi Dağılımı

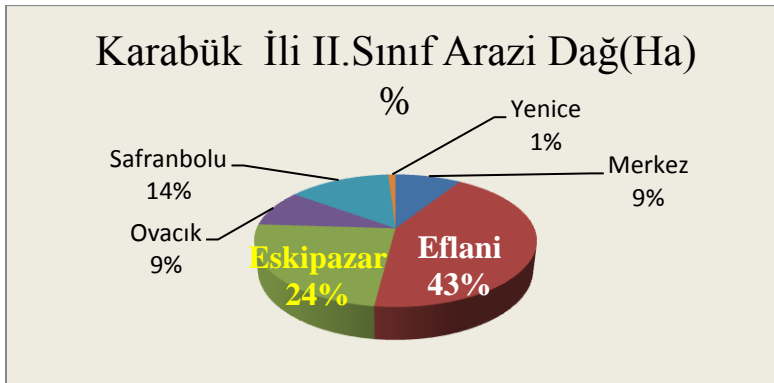

Kaynak,Veri Yılı: Karabük İl Tarım Müdürlüğü,2008

1.3.4.5.2 II.Sınıf Tarım Arazileri

Eskipazar, 10.689 Ha olan Karabük Toplam *II.Sınıf Tarım Alanlarının* %24'ü ne sahiptir

Grafik 1.13 Karabük İli İlçelere Göre II.Sınıf Arazi Dağılımı

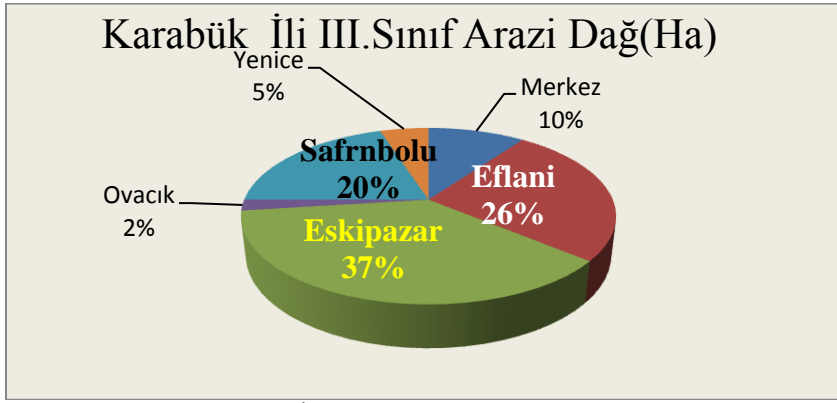

Kaynak,Veri Yılı: Karabük İl Tarım Müdürlüğü,2008

1.3.4.5.3 III.Sınıf Tarım Arazileri

Eskipazar, 30.067 Ha olan Karabük Toplam *III.Sınıf Tarım Alanlarının* %37'si ne sahiptir.

Grafik 1.14 Karabük İli İlçelere Göre III.Sınıf Arazi Dağılımı

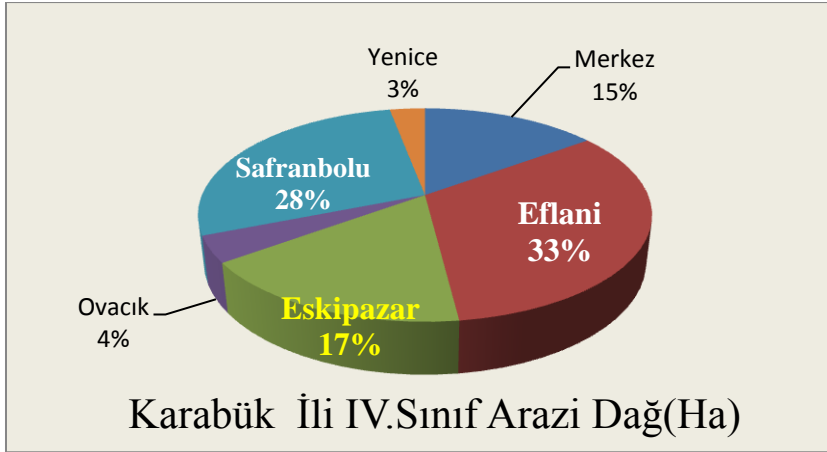

Kaynak,Veri Yılı: Karabük İl Tarım Müdürlüğü,2008

1.3.4.5.4 IV.Sınıf Tarım Arazileri

Eskipazar, 53.000 Ha olan Karabük Toplam *IV.Sınıf Tarım Alanlarının %16'sı* na sahiptir.

Grafik 1.15 Karabük İli İlçelere Göre IV.Sınıf Arazi Dağılımı

Kaynak,Veri Yılı: Karabük İl Tarım Müdürlüğü,2008

1.3.5 Tarımsal Mekanizasyon Envanteri

Tablo 1.12 Eskipazar 2009 yılı Tarımsal Mekanizasyon Envanteri

Adı	Adedi	Adı	Adedi
Traktör	1050	Su Tankeri	50
Patoz	1015	Süt Sağ.Makinası	20
Sellektör	4	Kültüvatör	954
Atamizör	40	Ekim makinası	20
Sırt Pülverizatörü	135	Gübre dağ. makinası	5
Biçer Makinası	200	Orak makinası	200
Mibzer	15	Mısır Silaj makinası	3

Kaynak:TKB Kayıtları

Türkiye’de işlenen tarımsal arazi varlığı 23 milyon Hektar, Traktör Varlığı 1.3 milyon adet olduğu bilinmektedir. Buna göre Türkiye’de Hektara düşen Traktör sayısı 17,6 Ha/Traktör iken, Eskipazar’da işlenen yaklaşık 10 bin hektar tarım arazisi için 1050 adet Traktör varlığı ile bu sayının 9,5 Ha/Traktör olduğu görülmektedir.

Yani Türkiye ortalaması 17,6 Ha için 1 traktör iken, Eskipazar'da 9,5 Ha için 1 traktör düşmektedir. Eskipazar'da Hektara düşen Traktör varlığı Türkiye ortalamasının neredeyse 2 katı olmakla birlikte 20 yaş ve üzeri verimsiz Traktör varlığının yüksek olduğu gözlenmektedir.

1.3.6 Doğrudan gelir desteği 2008 yılı ödemeleri

Tablo 1.13 Eskipazar 2008 yılı Doğrudan Gelir Desteği

Çiftçi Sayısı	Arazi Miktarı(Hektar)	Çiftçiye Ödenen YTL
575	2572	164.541

Kaynak:TKB Kayıtları

1.3.7 Eskipazar 2009 yılı Hayvan Varlığı

Tablo 1.14 Eskipazar 2009 Yılı Hayvan Varlığı

Hayvan Varlığı	Adet
Büyükbaş	8.645
Küçükbaş	5.260
Kanatlı (Çiftlik Üretimi)	125.000
Arı (Kovan)	3.620

Kaynak:TKB Kayıtları

1.3.7.1 Hayvancılık Faaliyetlerine İlişkin Tesisler

1.3.7.1.1 Süt Toplama Tesisleri :

İl Özel İdare Müdürlüğü tarafından inşası yapılan 25 ton/gün süt kapasiteli Süt Toplama ve Soğutma Merkezi 1999 yılında kurulmuş ,ancak 2010 yılı itibarı ile kapatılmıştır.

1.3.7.1.2 Eskipazar Kuluçka Hindi Tesisleri (Yazıkavak Köyü Keçeler Mahallesi)

Civciv Üretim Kapasitesi 2,350,000 adet/yıl Hindi Kuluçka Tesisi atıl durumdadır.

1.3.7.1.3 Eskipazar Kuluçka Piliç Tesisleri

Kapasitesi 600.000 adet / hafta olan Piliç tesislerinde üretilen civcivler, şirketin bünyesinde bulunan Eskipazar, Çankırı, Çerkeş, Kızılcahamam, Bolu, Gerede il ve İlçelerinde bulunan besihane yetiştiricilerine dağıtımı yapılmakta ve halen 21 personel çalışmaktadır.

1.3.8 Tarımsal Örgütler

3.8.1 Ziraat Odası

2003 yılında kurulmuş olup Üye sayısı 1940 çiftçidir.

1.3.8.2 Tarım Kredi Kooperatifi

Kayıtlı 1476 üyesi bulunmaktadır.

1.3.8.3 Tarımsal Kalkınma Kooperatifler

24 köyde 14 adet Tarımsal Kalkınma Kooperatifin Toplam Üye sayısı 1245 üreticidir.

Tablo 1.15 Eskipazar Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri

KOOPERATİFİN ADI	Üye Sayısı	KOOPERATİFİN ADI	Üye Sayısı
Babalar	39	Kabaarmut	56
Büyükayalar	149	Kapucular	48
Beytarla	43	Köyceğiz	55
Deresoplan	22	Ova-Haslı-Kulat	125
Doğancılar	179	Yazıboy-Belen-Yürecik-Budaklar	195
Hamamlı-Sadeyaka-Doğlacık-Kuzviran	24	Yalakkuz-Sofular	130
Hamzalar	51	Şevkiler-Adiller	129

Kaynak:TKB Kayıtları

1.4. EKONOMİK YAPI

1.4.1 İSTİHDAM

Eskipazar gelir kaynakları başta kamu çalışanları ve emeklileri ile sınırlı sayıda küçük sanayi faaliyetleri, ticaret ve tarımsal faaliyetlerden oluşmaktadır.

1.4.1.1 Kamu Çalışanları

Tablo 1.16 Eskipazar Kamu Çalışanları

Kurum/Kuruluş	Personel Adedi	Kurum/Kuruluş	Personel Adedi
Kaymakamlık	3	Emniyet	24
Millieğitim(Öğretmen)	129	Mal Müd	16
Sağlık	77	PTT-Telekom	12
Belediye	71	Nüfus	8
Müftülük	127	SYDF-Özel id	5
Orman İşletme	64	Jandarma	9
Cezaevi	40	H.Eğitim-Kütüpha	6
Ziraat Bankası	9	Tapu	5
T O P L A M: 605 Kişi			

Kaynak: (Eskipazar Kaymakamlık 2009 Verileri)

1.4.1.2 Emekliler

Tablo 1.17 Eskipazar Emekli Sayısı

KURUMU	SAYISI(Kişi)
SSK	1835
BAĞ-KUR	3287
EMEKLİ SANDIĞI	320
65 YAŞ AYLIĞI (2022 S.Y Kapsamı)	535
T O P L A M	5977

Kaynak: 2010 Banka ve PTT BANK Verileri

1.4.1.3 Küçük Sanayii Çalışanları

Küçük sanayi kapsamında ilçe merkezinde önemli tesis olarak 1 orman ürünleri fabrikası, 2 hindi kuluçka atölyesi, 4 adet un fabrikası, 1 büz fabrikası 1 tekstil Atölyesi(faal değil) bulunmaktadır.

ORÜS'e ait kereste fabrikasının 1997 yılında özelleştirilmesi ile yaklaşık 200 kişilik istihdam olanaklarına sahip fabrika, çeşitli sermaye grublarının işletmeciliğinde faaliyetlerini özel sektör elinde sürdürmüştür. Son olarak 2003 yılında Eskipazar'da esnafların oluşturduğu 39 ortaklı grub fabrikayı satın almış ve Eskipazar İnşaat Gıda Tarım ve Hayvancılık A.Ş. adı ile faaliyetini sürdürmekte ve fabrikada 15 kişi çalışmaktadır.

Günlük 1015 ton kapasiteli 4 adet un fabrikasında toplam 35 kişi istihdam edilmektedir. Kuluçka Piliç Tesislerinde 21 personel çalışmaktadır.

Pazarlama işleri Ülker grubunca yürütülmekte olan Flores Maden Suyu fabrikasında 40 kişi istihdam edilmektedir.

Yazıkavak Köyünde 2001 yılında kurulan taş ocağı işletmesinde yol alt yapı malzemeleri üretilmekte olup 35 işçi istihdam edilmektedir.

İlçemizde 1993 yılında kurulan yaklaşık 200 bayan işçiye istihdam olanağı sağlayan Sunlight Tekstil fabrikası 2008 yılında faaliyetlerini durdurmuştur.

Aynı şekilde büz fabrikası da faaliyetini durdurmuş bulunmaktadır.

Küçük Sanayii Fabrika ve Atölyelerinde toplam 146 kişi çalışmaktadır.

1.4.1.4 Tarımda Çalışanlar

Eskipazar 2008 yılı Köy nüfusu 5.667, Ziraat odasına kayıtlı çiftçi sayısı 1940 dir. Ziraat odasına kayıtlı bu çiftçilerin yanı sıra 15-65 yaş grubundaki diğer aile bireyleri de Aile İçi Ücretsiz Tarımsal İş Gücü olarak tarımsal istihdam içinde düşünülmektedir.

TUIK verilerine göre 2009 yılı Türkiye Geneli Köy Nüfusu içinde 15-64 yaş grubundaki çalışabilen nüfus oranı %63 dür.

TUIK verilerine göre 2008 yılı Eskipazar Genel Nüfusu içinde 15-64 yaş çalışabilen nüfus oranı %64 dür.

Buna göre Eskipazar'ın çalışabilen nüfusun genel nüfusa oranı açısından Türkiye Genel Değerlerini yansıttığı görülmektedir.

Eskipazar köy nüfusu içinde 15-64 yaş grubunda çalışabilen nüfusun 3627 olduğu tahmin edilmektedir.

Ayrıca, Kışın Şehir merkezinde oturmakla birlikte yaz aylarında mevsimsel iş gücü olarak köylerde tarımsal faaliyet sürdüren iş gücünün tarımsal istihdamda önemli bir paya sahip olduğu düşünülmektedir..

1.4.1.5 Ticari faaliyette bulunanlar

Ticarette uğraşan vergi mükellefleri toplamı 526 kişidir. Bu mükelleflerden 256 kişi Gerçek usul, 207 kişi basit usul, 54 mükellefte Kurumlar Vergisi ödemektedir.

1.4.2 ESKİPAZAR GELİR KAYNAKLARI

1.4.2.1 Kamu Çalışanları Maaş Gelirleri

Eskipazar Kaymakamlık 2010 yılı Verilerine göre kamu kurum ve kuruluşlarında halen 605 kişi çalışmaktadır.

Eskipazar Kamu Çalışanlarının Aylık Kişi başı ortalama 1.500 TL Maaş Geliri elde ettiği hesaplandığında Eskipazar, Kamu Çalışanları Yıllık Toplam Gelir girişinin 10,89 milyon TL olduğu görülmektedir.

1.4.2.2 Emekli Maaşı Gelirleri

Eskipazar Ödeme Kuruluşları 2010 verilerine göre, Eskipazar'da; 1.835 kişi SSK, 3.287 Kişi Bağkur, 535 Kişi Emekli Sandığı, 65 Kişi de 2022 sayılı yasa kapsamında Yaşlılık Aylığı olmak üzere toplam 5.977 kişi Emekli Aylığı almaktadır.

Eskipazar Emekli Aylığı Yıllık Toplam Gelir Girişinin 46,41 milyon TL olduğu Tablo 19'da hesaplanmaktadır..

1.4.2.3 Küçük Sanayii Çalışanları Ücret Gelirleri

Eskipazar Kaymakamlık 2010 verilerine göre Eskipazar Kereste Fab, 4 adet Un Fabrikası, Kuluçka Piliç Tesisleri, Maden Suyu Tesisleri ve Yazıkavak Taş Ocağında Toplam 146 kişi çalışmaktadır.

Eskipazar K.Sanayii Çalışanları Aylığı Yıllık Toplam Gelir Girişinin 1,75 milyon TL olduğu Tablo 19'da hesaplanmaktadır.

1.4.2.4 Tarımsal Üretim Geliri

1.4.2.4.1 Bitkisel Üretim Gelirleri

Eskipazar 41 Köy Havza Sulama Projesi "Tarımsal Ekonomi" bölümünde Mevcut Koşullarda Eskipazar Bitkisel Üretim Değeri hesaplamaları yapılmıştır.(Tablo 2.11).

Buna göre, Yıllık Tarımsal Üretim Değerin 5.80 milyon TL olduğu görülmektedir.

1.4.2.4.2 Hayvansal Üretim Gelirleri

TUİK ve TKB verilerine göre Eskipazar Hayvansal Üretim hesaplamaları Ek 1'de yapılmıştır.

Buna göre Küçükbaş, Büyükbaş ve Kanatlı olmak üzere Hayvansal Üretim (Kırmızı.Et, Beyaz Et, Süt) Değerin 5,04 milyon TL olduğu görülmektedir.

1.4.2.4.3 Doğrudan Gelir Desteği Gelirleri

Tablo 1.13'de görüldüğü gibi 2008 yılında 575 çiftçiye 2572 hektar alan için 0,16 milyon TL DGD ödemesi yapılmıştır.

1.4.2.5 Orman İşçiliği Gelirleri

Eskipazar Orman İşletme Müdürlüğü verilerine göre, 2009 yılı Orman İşçiliği ödemelerinin Yaklaşık 690 kişi için 1.5 milyon TL olduğu tesbit edilmiştir.

1.4.2.6 Nakliyecilik Gelirleri

Eskipazar Nakliyeciler Kooperatifi 2009 yılı verilerine göre, Kooperatif üyesi 35 Nakliyecinin Yıllık Ortalama Gelir Toplamının 0,75 milyon TL olduğu tesbit edilmiştir.

1.4.3 ESKİPAZAR KİŞİ BAŞI GAYRİ SAFİ GELİR (2009)

Tablo 1.18 Eskipazar 2009 Yılı Kişi Başı Milli Gelir Tablosu

GELİR TÜRÜ	ÇALIŞAN SAYISI(*)	KİŞİ BAŞI AYLIK ORT.GELİR(TL)	YILLIK TOPLAM G.S.GELİR(TL)
KAMU ÇALIŞANLARI(*)	605	1.500	10.890.000
EMEKLİLER (*)	5977	0	46.415.220
Ssk	1835	800	17.616.000
Bağkur	3287	525	20.708.100
Emekli Sandığı	535	1.100	7.062.000
65 Yaş Aylığı	320	268	1.029.120
KÜÇÜK SANAYİİ ÇALIŞANLARI	146	0	1.752.000
Eskipazar Kereste Fab	15	1000	180.000
4 Adet Un Fabrikası	35	1000	420.000
Kuluçka-Piliç Tesisi	21	1000	252.000
Maden Suyu	40	1000	480.000
Yazıkavak Taş Ocağı	35	1000	420.000
TARIMSAL ÜRETİM DEĞERİ			
Bitkisel üretim Değeri(**)			5.805.000
Dorudan Gelir Desteği ödemeleri (***)			164.000
Hayvansal Üretim Değeri(****)			5.045.209
ORMAN İŞÇİLİĞİ(*****)			1.500.000
NAKLİYECİLİK GELİRLERİ(*****)			750.000
TOPLAM GAYRİ SAFİ GELİR			72.321.429
KİŞİ BAŞI GAYRİ SAFİ YILLIK GELİR (TL)	Gayrı Safi Gelir /Eskipazar Toplam Nüfusu		5.747 (TL)
2009 YILI ESKİPAZAR KİŞİ BAŞI GAYRİ SAFİ YILLIK GELİR (\$)			3.909 (DOLAR)
2009 YILI TÜRKİYE KİŞİ BAŞI GAYRİ SAFİ YILLIK GELİR (\$)			8.578 DOLAR

* Çalışan Sayıları Ödeme Kuruluşlarından alınmıştır.

** Bitkisel Üretim Değeri Hesabı Tablo 2.11

*** İlçe Tarım Müd Kayıtlarıdır.

****Hayvansal Üretim Değeri Hesabı Ek 1'de yapılmıştır.

***** Eskipazar Orman İşletme Müdürlüğü 2009 yılı Orman İşçiliği ödemeleridir.

***** Eskipazar Nakliyeciler Koop Üyesi 35 Nakliyecinin tahmini geliridir.

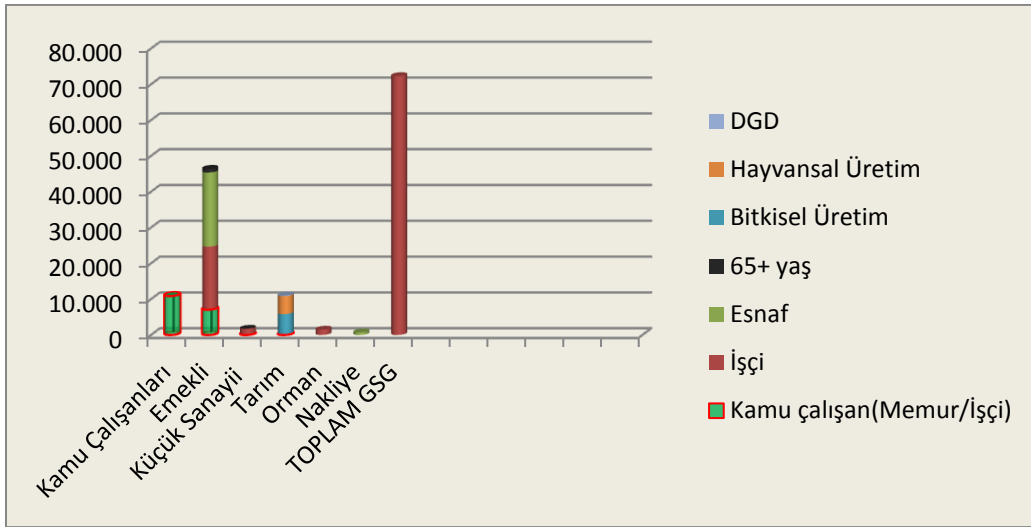

Tablo 18’de hesaplamalarımızdan elde edilen 2009 Yılı 72,3 milyon TL Eskipazar Yıllık Gayri Safi Gelir Toplamının, 2009 Yılı TÜİK verilerine göre Eskipazar Nüfusuna bölündüğünde, Eskipazar Kişi Başı Yıllık Milli Gelirinin 3.909 Dolar olduğu görülmektedir.

2009 Yılı Türkiye Kişi Başı Milli Geliri 8.570 Dolar olduğuna göre Eskipazar Halkı Ortalama Milli Gelirden ancak %45 pay alabilmektedir.

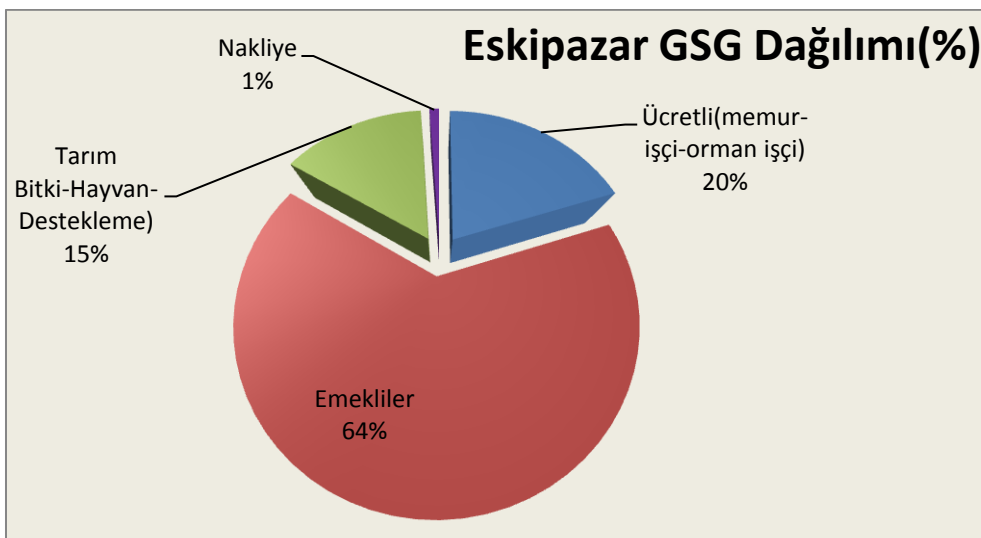
Diğer bir ifade ile Eskipazar Türkiye Ortalamasına göre 2 kat fakirdir. Yada Eskipazar halkı Türkiye Ortalamasına ulaşabilmek için gelirlerini 2 kat artırması gerekmektedir.

Grafik 1.16 Eskipazar 2009 Yılı Sektörlere Göre Gelir Düzeyi (000 TL)

Eskipazar’da üretim bazlı Yıllık Gayri Safi Gelirin Kamu Çalışanları-Emekliler ve Tarımsal gelirlerden oluştuğu görülmektedir.

Grafik 1.17 Eskipazar 2009 Yılı Sektörlere Göre Gelir Oranları (%)

Grafik 1.18 Eskipazar 2009 Yılı Kişi Başı Milli Gelir (\$)

